DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

1988. ÁPRILIS

ÁRA: 7.50 FT

Rajzolta: TÓTH BALÁZS
6 éves korában,
a veszprémi 14-es óvodában.

Gratulálunk, kedves Balázs!
Igazán öröm a képedet nézegetni. Az áprilisi fák még kopaszak, de a hagymás és gumós virágok már javában virítanak. Könnyű nekik! Nem a fagytól felengedő földből kell táplálkozniuk, mint szegény fáknak, hanem a hagymáik, gumóik éléskamráiból.

Mi magunk is szívesen táplálkozunk gumóval — például burgonyával — vagy hagymával, például vöröshagymával. A ciklament, babarózsát, dáliát azonban nem a gumójáért szeretjük. A liliomot, tulipánt, hóvirágot sem a hagymája miatt csodáljuk.

Azt, hogy miért csodáljuk őket, a Te rajzod mutatja meg!

DÖBRENTEY ILDIKÓ BAKTAY MIKLÓS

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR a Magyar Úttörők Szövetségének lapja, 3—7 éves gyerekeknek.
Megjelenik havonta. XXXII. évf. 4. sz.
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Király G. István
Kiadóhivatal: Bp., Révay u. 16. 1374. Telefon: 116-660
880100 Nyomta a Kossuth Nyomda, Budapest, 1988. április. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál,
a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest XIII., Lehel u. 10./a.
közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215.96162 pénzforgalmi jelzőszámára.
Előfizetési díj negyedévre 22,50, félévre 45 Ft, egész évre 90 Ft.
INDEX 25.193 HU-ISSN 0230-1032

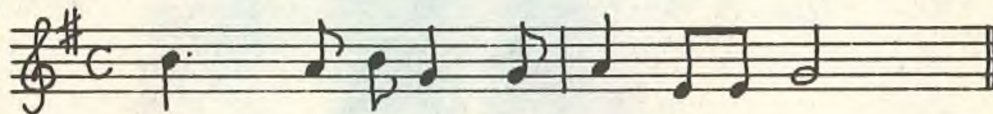
Szerkesztőség: Budapest XI., Orlay u. 4.
Levélcím: Budapest, Postafiók 112. 1502
Telefon: 668-457
Főszerkesztő: Döbrentey Ildikó
Olvasószerkesztő: Baktay Miklós
Képszerkesztő: Pócs Mara
Levelező: Forgách Balázs
Szerk. adminisztrátor: Bálint Lajosné
A beküldött kéziratokat nem őrizzük meg
és nem küldjük vissza

GRYLLUS VILMOS – KESZELI FERENC

TAVASZ

CSEND ÜL A TÁJON, ÉS ZSENDÜL A FŰ,

ZENG A FÜLEMBE MÉLYHEGEDŰ.

Kép: FORGÁCH BALÁZS

ANNUSKA S A NANNYÁJA

(Bukovinai székely népmese)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény öregasszony. S annak az öregasszonynak volt egy unokája, Annuska. Olyan szegények voltak, mint a templom egere. Hol volt mit egyenek, hol nem. Egyszer azt mondja az öregasszony:

— Hallod-e, Annuskám! Itt van ez a törülköző, vidd el a városba, s add el, fiam! Amit kapsz érte, abból majd veszünk tejet, kenyeret, s úgy éldegélünk.

Összerételgette, összehajtogatta az öregasszony, s beletette egy kosárba a törülközőt, s Annuska elindult. Hát ahogy

megy az országúton, találkozik egy másik öregasszonnyal.

— Jó napot, néni!

— Adjon isten, édes leánykám! Hát te hova mész?

— Hát én megyek a városba. El akarom adni ezt a törülközőt, ha valaki megvenné, hogy tudjunk vele venni valami ennivalót.

— Nézd csak, édes kicsi leánykám! Add ide nekem azt a törülközőt, s én adok neked egy bögrécskét. Ennek a bögrének csak azt kell mondani: „Főjél, főjél, bögrécském!"

El is cserélte Annuska mindjárt a törülközőt a bögréért, s megy nagy vígan hazafelé. Otthon kérdezi a nannyája:

— Na, Annuska, eladtad?

— Jaj — azt mondja Annuska —, nem adtam el, hanem elcseréltem ezért a bögréért.

— Hát ugyan bizony, édes leánykám, te miért cserélted el? Van itthon annyi bögrénk, hogy azt se tudjuk, hova tegyük. Nincs, amit beletöltsünk, minek nekünk a bögre?

— Ez olyan bögre, nannyó, hogy ennek csak azt kell mondani, hogy: „Főjél, főjél, bögrécském!"

Hamar ki is próbálták. Letették az asztalra, s tányérokat raktak, s Annuska kezdte mondogatni:

— Főjél, főjél, bögrécském!

Csak rotty-rotty-rotty, kezdett rotyogni, főni, s tele lettek a tányérok tejbegrízzel, s utána a tányérokból kifolyt le az asztalra, le a földre, s immár az ablakokat is ki kellett nyissák, mert folyt ki az ablakon.

Hát az öregasszony elfelejtette mondani, hogy amikor már eleget főzött akkor azt kell mondani:

— Elég lesz, bögrécském!

Csak folyt ki az ablakon, folyt ki a tejbegríz. Jöttek haza az iskolából, az óvodából a gyermekek, szekerek mentek lovakkal, s mind térdig jártak a tejbegrízben, még az árok is tele lett vele. Szerencsére éppen arrafelé járt az öregasszony, meglátta, mekkora csuda dolog van, megkereste Annuskáékat, beszólt az ablakon:

— Elég lesz már, bögrécském!

Aztán abban a helyben megállott, s egy hétig volt, amit egyenek a tejbegrízből, s még ma is élnek, ha meg nem haltak. Annuska is s a nagymamája is a bögrécskével együtt.

Itt a vége, fuss el véle!

Elmondta FÁBIÁN ÁGOSTONNÉ

Kép: **PETROVICS ÉVA**

HORGAS BÉLA

Kupak

Bemutatom új mesénk hősét, akit Egérországon túl ma még kevesen ismernek. Érdemes pedig megfigyelni tetteit, mert hősünk kíváncsi, merész és jószívű. Most kilép és nekivág... Minek? Hát a kalandoknak...

1. Hősünk neve: Kupak. Nem ennek az üvegnek vagy annak a tubusnak a kupakja, természetesen. Ő csak önmagáé, és senki másé. Vagy mégsem? Elválik majd. Sétálni, úgy látom, szeret őkelme. Sétálni és világot látni.

2. Ennek fele sem tréfa! Ezt talán jobb lenne, ha nem is látnád, Kupak! Mert ezek itt ketten: macskák. Ez kétségtelen... Méghozzá rablómacskák... És ott van köztük a zsákmány is, a kincs...

3. Kupak, már nem vagy egyedül! Nézd ezt a haragos madarat... Talán tőle rabolták el azok ketten a szalaggal átkötött dobozt? Vagy rendőr-madár az illető? És nem fél a két macskabetörőtől?

4. Féljenek a gonoszok! Félnek is… Fogadok, hogy nem most találkoztak először a csíkossal, bár ha én rabló lennék, még álmomban sem kívánnám ezt a tigris-madarat látni…

5. Szerencsére, a macskarablók után a tigrismadár is eltűnt… De ott maradt a csomag… A pántlikával átkötött doboz… A titokzatos zsákmány… Mi lehet benne?

6. Aki sokat töpreng, az bizony lemaradhat a nagy eseményekről. Kupak nem olyan fajta! Elgondolni és megtenni, ez nála természetes. S van hozzá ereje, úgy bizony! Nem akárki ő, láthatod…

7. S aki bátor, azt a szerencse is megsegíti. Egy titkos csomagot kibontani sehol sem lehet csodálatosabban, mint egy tornyos várkastélyban. Legalább is reméljük… Lépjünk be, Kupak után! (Folytatjuk)

HORGAS ÁDÁM *rajzaival*

BÁBUKFENC

Ezentúl ebben a kis bábszínházban mindig együtt fogunk játszani. Kezdjük a puszta kezünkkel! Ráfújunk — Fu-uu! — életre kel a világ.

Igencsak élő fickók ezek! Mikor ilyen aprók voltatok, folyton az orrotok előtt repdestek. Előbb meg akartátok kóstolni őket, aztán rájöttetek: át lehet kukucskálni rajtuk, mint kerítésen. Csíkos lett a világ! Eltakarom — eltűnik, kitakarom — feltűnik.

Kukk!

Egy világ él a kezünkben.
Kerekecske - dombocska, itt szalad a nyulacska.
Halihó! Ott a domb mögött öt testvér leselkedik.
Ez elment vadászni, ez meglőtte . . .
Ugye ismeritek?
Hát azt tudjátok-e, hogy anyu keze a Világ Legnagyobb Varázslója?
Aki nem hiszi, nyissa kerekre a szemét!
Csiribi-csiribá! Kezdődik a mutatvány!

ANYUKÁK!! Figyelem! Mindent a puszta kezünkkel játszunk, mi alakítjuk a mesélőt is!

KAKAS: Kukurikuu! Jó reggelt fényesarcú Nap! Ébresztő Tulipán! Itt a tavasz!
TULIPÁN: *(kinyílik, kikelve a földből)* Ah! Be szép a világ!
MESÉLŐ: Ahogy a Kakas peckesen távozott, nyomban előbújik a Kukac!
KUKAC: Srr-srrr! Túrok-fúrok, mindent felfalok! Hahá! Friss zöldség! Rohaam!
TULIPÁN: Ah, elájulok! *(elájul)*
MESÉLŐ: SEGÍTSÉG! SÜNI!!
SÜN: *(begurul)* Sfm-shm! Jövök már! *(kibontja tüskéit, szimatol)* Hol az a kukac? *(keresi)* Elnyelte a föld...

(El.)

MESÉLŐ: Hé, várj Sün! *(magában)* Ez elgurult... KAKAS!
KUKAC: *(előbújik)* Hihi! Túljártam az eszén! És most megeszlek! Hamm-ha...
KAKAS: *(beröppen s odavág)* Megvagy barátocskám! Kukurikú! Kinyithatod a szemedet Tulipán! Elmúlt a veszély! Itt én őrködöm! Kukurikú!

Kép: SZÁSZ ZSOLT

GYÁRFÁS ENDRE

DÖRMÖGŐÉK ÉS A BABA

— Eltörött a kedvenc babám.
Úgy szerettem — szipog Borka.
— Ne szomorkodj— rikkant Berci.
— Kapsz egy újat szülinapodra.

— Vesztek egyet? — kérdi a lány.
— Dehogy veszünk. Fabrikálunk.
Ügyes mancsú bocsok vagyunk.
— Ideje, hogy nekilássunk.

— Fából lesz a feje, törzse,
karja, lába — mondja Marci.
— Figyeljétek! Én tudom a leggyorsabban kifaragni.

Berci szól: — Én jobban tudom.
Bori kiált: — Én faragok!
Hárman babrálnak a babán,
s végül ámulhatnak nagyot.

Fura baba! Egyik karja
jóval hosszabb, mint a másik.
Két ballába van...s a szája?
Pont a füle helyén ásít.

— Én festem ki.
— Inkább én!
— Én!
Együtt mázol három ecset.
Szegény baba! Zöld lett a szád, rőt
az orrod, kék a füled.

— Én adok rá ruhát!
— Én!
— Én!
Olló csattog, vászon hasad.
Ruhástul a baba olyan,
mint valami ágrólszakadt.

— Nekem ez a baba nem kell!
— toppant Bori. — Nektek adom.
— Senkinek sem kell. A borz is
azt mondaná rá: borzalom.

Berci töpreng, majd így brummog:
— Legjobb, ha csak Marci farag.
Bori, te varrod a ruhát.
Nekem meg a festés marad.

Így készítik az új babát.
Megbámulják: — Csodaszép!
— Enyém!
— Enyém!
— Bocsok!
Mondjuk inkább úgy: **miénk**!

Berci
Bori
Marci

F. GYÖRFFY ANNA *rajzaival*

A **reggel** vidám fickó,
nagyokat kacag
és meleg napsugárral
csiklandozza talpamat,
de mire kinyitom a szemem
elszalad.

Az **este** — mindig eljön,
amikor a délutánnak vége,
s az ablakpárkányra könyököl.
A homloka csillagokkal tele,
a haja fekete, és benne ül a hold.
Csak ketten vagyunk,
s míg én alszom,
halkan meséket mond...

Írta és rajzolta
Koltai Éva

EZ A MELLÉKLET, EMELD KI A LAPBÓL!

a kép helye

az óra helye

A fal külső oldalára ragassz egy ugyanakkora rajzlapot, hogy szilárdan megálljon!

A képkeretbe te rajzolj valamit!

hasíték

skatulya fiók

az óra helye

ide

A narancssárga vonalon vágd be, ide csúsztathatod a napos képet

ide ragaszd!

ragaszd a skatulya fiók alá

a maci ágya

inga

fonal

celluszal ragaszd az óra belsejébe

gyufaskatulya
tok négyzetes-
re vágva

vágás közben a túloldalt figyeld!

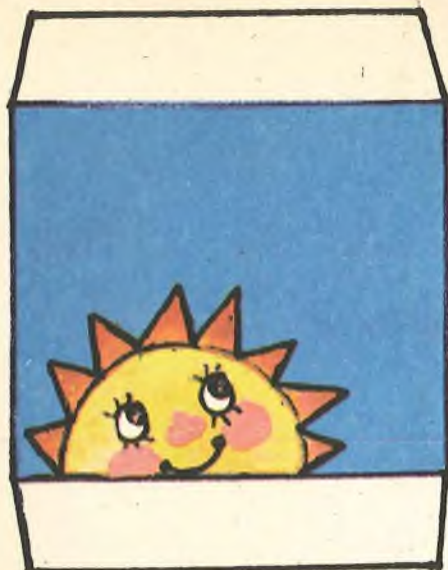

A munka menete: 1 mielőtt hozzáfognátok a vagdosáshoz, figyelmesen olvassátok el a tanácsokat, és alaposan figyeljétek meg a ◄ túloldali rajzos útmutatót. 2 Kérj egy gyufásdobozt, (de a □ alakúra vágást bízd felnőttre) 3 A kisebb dolgokat vágd ki először 4 Még egyszer nézd meg a fal túloldalát, mielőtt rajzlapot ragasztasz rá. Ha kész 5 hajtsd be, állítsd fel, és ragaszd be a bútorokat, tárgyakat. 6 Állítsd be az órát, és aszerint, hogy este van-e, vagy reggel, öltöztesd fel a babát, cseréld az „ablakot"!

ágyvég

pizsama

bevágás

játszóruha

óra inga (a két fél körlap közé ragassz egy kb. 5 cm hosszú fonalat)

kismutató

nagymutató

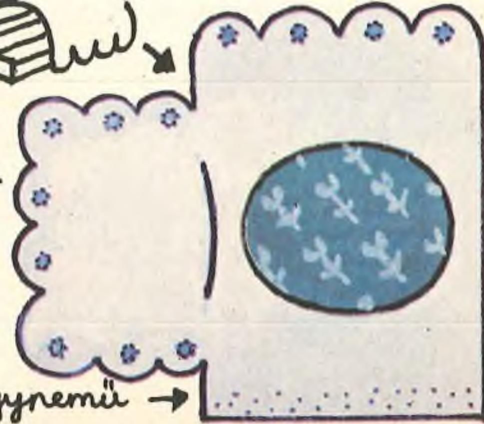

szőnyeg

gyufaskatulya-fiók

ágynemű

— Anya, miért kell aludni?
— Hogy holnap ne légy fáradt.
Amikor mi csinálunk valamit — bármit — a testünk, szervezetünk is dolgozik. Ha játszol, mozog a kezed, a lábad. Ha futsz, érzed is, hogy elfáradsz, ugye? Gyorsan dolgozik a tüdőd, lihegsz. A szíved pedig egész nap dolgozik. Dolgozik a gyomrod, ha eszel.
— Ha eszem, a szájam is dolgozik.
— Bizony — és hozzá rengeteget beszélsz is, attól is elfárad...
Szóval, ha alszunk, a testünk pihen.
— A szívünk sem dobog?
— Dehogynem. A szívünk mindig dobog, de lassabban, nyogodtabban, ha alszunk. A gyomrunk is emészt.
— De én nem szeretek ebéd után aludni, csak este.
— Látod, én meg szívesen cserélnék veled.

VAJDA ZSUZSA

Kép: RÁKOSY ANIKÓ

MI KÜLÖNBSÉG VAN KÖZTÜK?

GORDONKA

MÉLYHEGEDŰ

HOL LÁTTAD EZT?

NEKED MILYEN ÁLLAT LAKIK A KEZEDBEN?

MI VAN EBBEN?

F. GYÖRFFY ANNA *rajzaival*

SZÍNEZD KI A JELEK SZERINT!

Februári számunk rejtvényeinek helyes megfejtése:

Az a két kék álarc egyforma, amelyiknek *egy háromszög van a közepén.*
A képen látható tyúk *háziállat.*
A képen látható nyúl *vadállat.*

Jutalmat kaptak:

Bandur Árpád, Marfű
Bánpataki Dóra és Ádám, Budapest
Benke Tamás, Nagykanizsa
Besnyi Krisztina, Kistokaj
Budai Gábor, Kartal
Csender Anikó, Budapest
Fürst Ágnes, Győr
Gergál Annamária, Őriszentpéter
Gotyár Erna, Salgótarján
Haulik Tünde, Emese, Áron, Afrika — Pretoria
Káldi Flóra, Szombathely
Koppány Tamás, Nagyatád
Kükedi Anita, Hegyeshalom
Lassan Krisztina, Komló
Medvegy Pál, Kistokaj
Nagy Ágnes, Tát
Nagy Róbert, Dormánd
Orosz Zsanett, Pócspetri
Pados Katalin, Ikervár
Pampiszli Judit, Naszály
Pál Barnabás, Tápiógyörgye
Perlaki Iván, Szeged
Spur Szilvia, Bácsalmás
Székely Balázs, Budapest
Szűcs Gábor, Kistokaj
Takács Krisztián,Balkány
Tibád József, Kistokaj
Vasas Attila, Ajak
1. b. osztály, balatonfüred, Ált. isk.
Napköziotthonos Óvoda, Nagykanizsa

Marék Veronika: **KIPPKOPP** és a zümmögő kalap

–Itt felejtetted a kalapodat! – Hű, hogy fúj a szél! – Megállj, kalap!

–Végre utolértelek! –Juj, zümmög a kalap! –Hová sietsz, méhecske?

–Kinyílt végre az ibolya? –Viszem Tipptoppnak! –Szépek vagyunk?

Anyák napjára

Tanácsok a készülődéshez

Ne dolgozz annyit,
mert lázas leszel,
túlmelegszik a fejed,
mint a videó,
ha sokáig hagyjuk bekapcsolva,
ne dolgozz anya,
gyere inkább, aludj velem.

Mondta: LEVENTE DÓRA 9 éves korában
Lejegyezte: édesanyja

Sókerámia szív:

1.

2.

3.

(a legkisebbek ajándéka)

Festett fa-csipesz Apának, amivel bármit oda- csippenthet az asztali- vagy fali- naptárja széléhez.

Illatos cica: feje só kerámia, a teste gézből varrt zsákocska. Tömd ki levendulával vagy kamillával. Ha édesanyád beakasztja a szekrényébe finom illatos lesz a ruhája tőle.

Fonott szív: pamutból vagy szizálból fonj egy hosszabb és egy rövidebb copfot, és így illeszd össze őket.

Zsebes szív: anyaga filc. A ráöltögetett háromszög apró meglepetést rejt.

Tarka pólyás: teste összehengerített fehér rongy. Pólyázd háromszögletű anyagba: az alsó csücsköt hajtsd a baba hasára, a két szélsőt keresztben az álla alatt, majd kösd meg a hátán. Tekerd körül pamuttal, csipkével!

Gubó baba: feje mák vagy pipacs gubó, teste maga a szár, ronggyal körültekerve. A pólyáját filcből készítsd!

Faliemlékeztető tábla nagymama receptjei, anya feljegyzései, apa levelei számára. Színes papírral vagy anyaggal bevont kartonlapra készíts bevágásokat: ∧ Ebben biztos segít neked valaki, akivel megosztod a titkos készülődés örömét, hogy aztán együtt örüljön a család Anyák napján!

Koltai Éva

Varró baba

1. Teste: lefelé fordított műanyag szörpöspohár.
2. Kosarai: műanyag kávéspoharak, szárnyas-kapoccsal a testhez erősítve.
3. Arca: alkoholos filctollal vagy ragasztással készül.
4. Haja: színes pamut vagy raffia.
5. Kalapja: karima → akkora filc körlap, mint egy befőttesüveg szája; teteje → = tűpárna, kicsit nagyobb a karimánál, puha anyagból legyen. Varrd a karimára, ragaszd a fejtetőre, Díszítsd szalaggal!

PETRIK JÓZSEF

Három varjú

Varjú szárnyal szaporázva,
megy a varjúiskolába.
S hogy a leckét ne feledje,
útközben is mondja egyre:
— Kár!

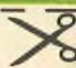
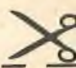

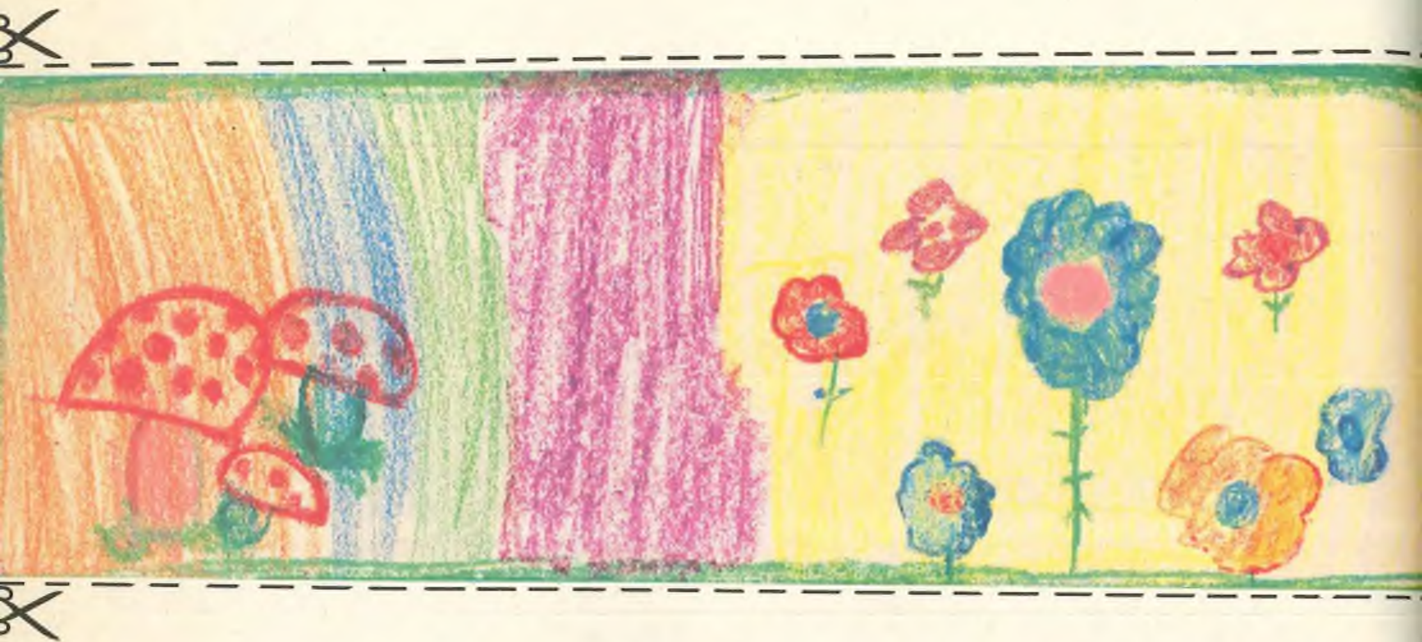
Nemsokára kél egy társa,
ketten mennek iskolába.
Hogy a leckét jobban tudják,
útközben is egyre fújják:
— Kár, kár!

Újabb társra is szert teszn
most már hárman igyekezn
s a leckét úgy gyakorolják,
hogy egymást is túlharsog
— Kár, kár, kár!

ép: RÁKOSY ANIKÓ

Rajzolta: RIPP ESZTER
középsős korában,
a békásmegyeri Kelta utcai óvodában.

REICH KÁROLY *rajza*

KÁNYÁDI SÁNDOR

TAVASZ

Árad a Küküllő,
elönti a berket;
maguk alá húzzák
lábukat a kertek.

Kicsap a medréből
(nem is tud a gátról),
réten méri mélyét
botjával a pásztor.

Pipéiket féltőn
gágogják a ludak;
a parti fűzek most
a közepén úsznak.

Bömböl a Küküllő.
Széle-hossza egy lett.
Fut a nyúl előle,
inal dombnak, hegynek.

Hinnéd-e, hogy volna,
ki rámerészkedne?
S fél szárnyával bátran
beleszánt a fecske.